

DOMSTOLENS DOM (första avdelningen)

den 19 december 2012 (*)

”Beskattning – Direktiv 90/434/EEG – Gemensamt beskattningssystem för fusion, fission, överföring av tillgångar och utbyte av aktier eller andelar som berör bolag i olika medlemsstater – Artiklarna 2, 4 och 9 – Överföring av tillgångar – Beskattning av kapitalvinster som det överlåtande bolaget realiserar vid överföringen av tillgångar – Uppskov med beskattningen – Villkor att det överlåtande bolaget i sin balansräkning redovisar värdet på den realiserade kapitalvinsten som en obeskattad reserv”

I mål C-207/11,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Commissione tributaria regionale di Milano (Italien) genom beslut av den 7 april 2011, som inkom till domstolen den 2 maj 2011, i målet

3D I Srl

mot

Agenzia delle Entrate – Ufficio di Cremona,

meddelar

DOMSTOLEN (första avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden A. Tizzano samt domarna M. Ilešić (referent), E. Levits, J.-J. Kasel och M. Safjan,

generaladvokat: N. Jääskinen,

justitiesekreterare: handläggaren A. Impellizzeri,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 10 maj 2012,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- 3D I Srl, genom A. Fantozzi, R. Esposito och G. Mameli, avvocati,
 - Italiens regering, genom G. Palmieri, i egenskap av ombud, biträdd av P. Gentili, avvocato dello Stato,
 - Europeiska kommissionen, genom P. Rossi och W. Roels, båda i egenskap av ombud,
- och efter att den 10 juli 2012 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,
- följande

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artiklarna 2, 4, 8.1 och 8.2 i rådets

direktiv 90/434/EEG av den 23 juli 1990 om ett gemensamt beskattningssystem för fusion, fission, överföring av tillgångar och utbyte av aktier eller andelar som berör bolag i olika medlemsstater (EGT L 225, s. 1; svensk specialutgåva, område 9, volym 2, s. 20).

2 Begäran har framställts i ett mål mellan 3D I Srl (nedan kallat 3D I), tidigare 3D FIN Srl, och Agenzia delle Entrate – Ufficio di Cremona (nedan kallad skattemyndigheten), angående skattemyndighetens beslut att inte återbetala den alternativskatt (imposta sostitutiva) som nämnda bolag erlagt för en överföring inom gemenskapen av en av sina verksamhetsgrenar.

Tillämpliga bestämmelser

Unionslagstiftningen

3 I första–sjätte skälen i direktiv 90/434 föreskrivs följande:

”Fusioner, fissioner, överföring av tillgångar och utbyte av aktier och andelar som berör bolag i olika medlemsstater ... bör inte hindras av restriktioner, olägenheter eller snedvridning, t.ex. sådan som härrör från skattebestämmelserna i medlemsstaterna. För detta ändamål är det nödvändigt att för sådana förfaranden införa skatteregler som är neutrala från konkurrenssynpunkt, för att tillåta företagen att anpassa sig till den gemensamma marknadens behov, öka sin produktivitet och förbättra sin internationella konkurrensförmåga.

Skattebestämmelserna missgynnar sådana förfaranden i jämförelse med dem som avser bolag i samma medlemsstat. Det är nödvändigt att undanröja dessa nackdelar.

Det är inte möjligt att uppnå detta syfte genom att på gemenskapsnivå utvidga de system som för närvarande är i kraft i medlemsstaterna, eftersom skillnader mellan systemen tenderar att skapa snedvridning. Bara ett gemensamt skattesystem kan ge en tillfredsställande lösning i detta hänseende.

Det gemensamma skattesystemet bör undvika beskattning av fusioner, fissioner, överföring av tillgångar eller utbyte av aktier eller andelar samtidigt som det bör värna om den stats ekonomiska intressen där överlåtande eller övertaget bolag är hemmahörande.

Fusioner, fissioner och överföring av tillgångar leder normalt till att det överlåtande bolaget antingen bildar ett fast driftställe i det bolag som övertar tillgångarna eller att tillgångarna knyts till ett fast driftställe i det bolaget.

Systemet med att skjuta upp beskattningen av kapitalvinster på överförda tillgångar till dess att de faktiskt har avyttrats medger, tillämpat på den del av dessa tillgångar som överförs till ett sådant fast driftställe, befrielse från beskattning av däremot svarande kapitalvinst samtidigt som det säkerställer att tillgångarna till slut blir beskattade i den stat där det överlåtande bolaget är hemmahörande vid den tidpunkt då de avyttras.”

4 I artikel 2 i detta direktiv, som ingår i avdelning I om ”Allmänna bestämmelser” i direktivet, föreskrivs följande:

”I detta direktiv används följande beteckningar med de betydelser som här anges:

...

- c) *överföring av tillgångar*: en transaktion varigenom ett bolag utan att upplösas överför alla eller en eller flera av sina verksamhetsgrenar till ett annat bolag i utbyte mot värdepapper som representerar kapitalet i det bolag som tar emot de överförda tillgångarna,
- d) *utbyte av aktier eller andelar*: ett förfarande varigenom ett bolag förvärvar en sådan andel i ett annat bolags kapital att det erhåller röstmajoritet i det bolaget och att det i gengäld till delägarna i det senare bolaget i utbyte mot deras värdepapper utfärdas värdepapper som motsvarar kapitalet i det förra bolaget, och i vissa fall att det görs en kontant betalning som inte överstiger 10 % av det nominella värdet eller, i avsaknad av nominellt värde, av det bokföringsmässiga parivärdet av de värdepapper som utfärdats i utbyte,
- e) *överlåtande bolag*: ett bolag som ... överför alla eller en eller flera verksamhetsgrenar,
- f) *övertagande bolag*: ett bolag som tar emot ... alla eller en eller flera verksamhetsgrenar från ett överlåtande bolag,

...”

5 I artiklarna 4–8, som ingår i avdelning II i direktiv 90/434, anges ”Regler tillämpliga på fusioner, fissioner eller utbyte av aktier eller andelar”. I artikel 4 i direktivet föreskrivs följande:

”1. En fusion eller fission skall inte leda till beskattning av kapitalvinst beräknad som skillnaden mellan det verkliga värdet av de tillgångar och skulder som har överförts och deras skattemässiga värde.

Följande uttryck används i de betydelser som anges nedan:

- *skattemässigt värde*: det värde som skulle ha legat till grund för beräkning av vinst eller förlust vid beskattning av inkomst, vinst eller kapitalvinst i det överlåtande bolaget om dess tillgångar eller skulder hade sålts vid tidpunkten för fusionen eller fissionen men oberoende av denna,
 - *överförda tillgångar och skulder*: tillgångar och skulder i ett överlåtande bolag som till följd av fusionen eller fissionen knyts till ett permanent driftställe i det övertagande bolaget i det överlåtande bolagets medlemsstat och som bidrar till uppkomsten av de vinster eller förluster som beaktas vid taxering.
2. Medlemsstaterna skall göra tillämpningen av punkt 1 avhängig av att det övertagande bolaget beräknar nya värdeminskningssavdrag och vinst eller förlust avseende de tillgångar och skulder som överförts enligt de regler som skulle ha tillämpats för det eller de överlåtande bolagen om fusionen eller fissionen inte hade ägt rum.
3. Om det övertagande bolaget enligt lagstiftningen i det överlåtande bolagets medlemsstat har rätt att beräkna nya värdeminskningssavdrag och vinst eller förlust avseende de överförda tillgångarna och skulderna på en grund som skiljer sig från den som är angiven i punkt 2, skall punkt 1 inte tillämpas på de tillgångar och skulder beträffande vilka denna möjlighet utnyttjas.”

6 I artikel 8.1 och 8.2 i nämnda direktiv föreskrivs följande:

”1. Vid fusion, fission eller utbyte av aktier eller andelar får tilldelningen av aktier eller andelar i det övertagande eller förvärvande bolaget till en delägare i det överlåtande eller förvärvade bolaget i utbyte mot aktier eller andelar i det senare bolaget inte i sig leda till beskattning av inkomst, vinst eller kapitalvinst hos denne delägare.

2. Medlemsstaterna skall göra tillämpningen av punkt 1 beroende av att delägaren inte åsätter de mottagna aktierna eller andelarna ett skattemässigt värde som är högre än det som de utbytta värdepapperen hade omedelbart före fusionen, fissionen eller utbytet.

Tillämpningen av punkt 1 skall inte hindra medlemsstaterna från att beskatta den vinst som uppstår vid senare överlåtelse av de sålunda mottagna värdepapperen på samma sätt som de beskattar vinster vid överlåtelse av de värdepapper som innehades före det i punkt 1 avsedda förvärvet.

I denna punkt avses med uttrycket ’skattemässigt värde’ det belopp med utgångspunkt från vilket en eventuell vinst eller förlust beräknas vid beskattning av inkomst, vinst eller kapitalvinst för en delägare i bolaget.”

7 Avdelning III i direktivet avser ”Regler tillämpliga på överföring av tillgångar”. Enligt artikel 9 i detta direktiv, som är den enda artikeln i avdelning III, gäller artiklarna 4–6 i nämnda direktiv för dessa överföringar.

Den italienska lagstiftningen

8 I Italien införlivades direktiv 90/434 genom lagstiftningsdekret nr 544 av den 30 december 1992 om bestämmelser för anpassning till gemenskapsdirektiven avseende beskattningssystem för fusion, fission, överföring av tillgångar och utbyte av aktier eller andelar (GURI nr 9, av den 13 januari 1993, s. 8) (nedan kallat lagstiftningsdekret nr 544/1992).

9 I artikel 1 i lagstiftningsdekret nr 544/1992 föreskrevs följande:

”Bestämmelserna i detta dekret ska tillämpas:

...

c) på överföringar av verksamheter eller komplex av verksamheter som avser en enskild verksamhetsgren från den ena till den andra enhet som avses vid led a [det vill säga aktiebolag, kommanditaktiebolag, bolag med begränsat ansvar eller kooperativa föreningar, offentligägda och privata företag som har hemvist i landet och som har som enda eller huvudsakligt föremål för verksamheten att bedriva kommersiell verksamhet, samt varje därmed jämförbar person med hemvist i en annan medlemsstat i Europeiska unionen], med hemvist i olika stater i unionen, på villkor att en av de två har hemvist i landet.”

10 I artikel 2.2 i lagstiftningsdekret nr 544/1992 föreskrevs följande:

”De överlåtelser som avses i led c utgör inte i något fall realisation av kapitalvinster eller kapitalförluster. Det skattemässiga värde som senast åsatts den överförda verksamheten eller verksamhetsgrenen ska emellertid utgöra det skattemässiga värde som åsatts det mottagna aktiekapitalet. Skillnaden mellan de mottagna aktiernas eller andelarnas värde och det senaste värde som fastställts för inkomstbeskattningen av de överförda tillgångarna ska inte ingå i det överlåtande företags eller bolagets skattepliktiga inkomst så länge som den inte realiserats eller delats ut till aktieägarna. Om de mottagna aktierna eller andelarna tas upp i balansräkningen till ett värde som är högre än det bokförda värdet på den överförda verksamheten ska skillnaden tas upp

under en lämplig rubrik och ingå i den skattepliktiga inkomsten om den delas ut. ...”

11 Vid den aktuella överföring som avses i det nationella målet gällde vidare lagstiftningsdekret nr 358 av den 8 oktober 1997 om bestämmelser avseende omorganisation avseende inkomstbeskattningen av transaktioner gällande överlåtelser och överföringar av bolag, fusioner, fissioner och utbyte av aktier eller andelar (GURI nr 249, av den 24 oktober 1997, s. 4) (nedan kallat lagstiftningsdekret nr 358/1997).

12 I artikel 1.1 och 1.2 i lagstiftningsdekret nr 358/1997 föreskrevs följande:

”1. Vad gäller kapitalvinster som härrör från överlåtelse av verksamheter som innehafts under minst tre år och som beräknats enligt kriterierna i artikel 54 i den konsoliderade versionen av inkomstskattelagen, ... kan beskattning ske genom påförande av en alternativskatt om 19 procent i stället för inkomstskatt.

2. För tillämpning av alternativskatten krävs att yrkande därom framställs i inkomstdeklarationen avseende den period för beskattningen under vilken kapitalvinsterna realiserats ...”

13 I artikel 4.1 och 4.2 i lagstiftningsdekret nr 358/1997 föreskrevs följande:

”1. Överföring av verksamheter som innehafts under minst tre år, vilken genomförs av person som avses i artikel 87.1 a och b i den konsoliderade versionen av inkomstskattelagen ... innebär inte någon realisation av kapitalvinster eller förluster. Det överlåtande bolaget ska dock som värde på mottagna aktier eller andelar godta det senaste skattemässiga värde som åsatts den överförda verksamheten, och det övertagande bolaget inträder i det överlåtande bolagets skattemässiga situation beträffande tillgångarna och skulderna i nämnda verksamhet. Det övertagande bolaget ska för detta ändamål i lämplig sammanfattande tabell, som ska bifogas inkomstdeklarationen, ange de uppgifter som framgår av balansräkningen samt de skattemässiga värden som åsatts.

2. I stället för tillämpning av punkt 1 har däri nämnda personer rätt att vid genomförande av överföringen välja att bestämmelserna i den konsoliderade versionen av inkomstskattelagen ... och artikel 1 i förevarande dekret ska tillämpas. Den valmöjligheten kan också utövas avseende överföringar som avses i artikel 1 i [lagstiftningsdekret nr 544/1992].”

14 Lagstiftningsdekret nr 544/1992 och 358/1997 ersattes från den 1 januari 2004 i samband med en reform av det nationella skattesystemet. Vid denna reform infördes samma system för neutral beskattning av gränsöverskridande överföringar som det som gällde för inhemska överföringar, och kravet i artikel 4.1 i lagstiftningsdekret nr 358/1997 på andelsinnehav i minst tre år i företaget togs bort. Möjligheten att välja tillämpning av en alternativskatt på 19 procent slopades därmed.

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågan

15 3D I är ett kapitalbolag med säte i Crema (Italien). Den 12 oktober 2000 överförde 3D I en gren av sin likaledes i Italien belägna verksamhet till ett bolag med hemvist i Storhertigdömet Luxemburg. Transaktionen innebar att den överförda verksamheten omvandlades till ett i Italien beläget fast driftställe till det luxemburgska bolaget. Som vederlag erhöll 3D I en andel i form av aktier i det bolaget. 3D I upptog dessa andelar i sin balansräkning till ett värde som översteg det skattemässiga värdet på den överförda verksamheten.

16 3D I valde den 9 maj 2001 att utnyttja den i artiklarna 1.1 och 4.2 i lagstiftningsdekret nr 358/1997 föreskrivna möjligheten att för denna transaktion erlagga alternativskatt på 19 procent,

och därmed att avstå från det i artikel 2.2 i lagstiftningsdekret nr 544/1992 föreskrivna systemet för neutral beskattning. 3D I betalade följaktligen 5 732 298 000 ITL, eller 2 960 484,85 euro, motsvarande på beloppet belöpande alternativskatt. I och med betalningen av denna skatt frigjordes bokförda vinster, och även i skattehänseende erkändes skillnaden mellan det skattemässiga värdet på den överförda verksamhetsgrenen och det värde som åsatts de bolagsandelar som erhållits som vederlag för överföringen (det bokförda värdet på dessa andelar justerades till de skattemässiga värdena).

17 Efter det att 3D I tagit del av bland annat domen av den 21 november 2002 i mål C-436/00, X och Y (REG 2002, s. I-10829), ansökte bolaget vid skattemyndigheten om återbetalning av den alternativskatt som det betalat. 3D I hävdade att artikel 2.2 i lagstiftningsdekret nr 544/1992 var oförenlig med direktiv 90/434, eftersom det innehöll villkor för en neutral beskattning av överföringar som inte föreskrevs i direktivet. Särskilt villkoret att skillnaden i värdet skulle avsättas till en bunden reserv ledde i praktiken till att berörda företag valde alternativskatten för sin beskattning, eftersom den tredje valmöjlighet som föreskrevs i det nationella systemet, nämligen erläggande av ordinarie skatt med 33 procent på skillnaden i värde, var ännu mera oförmånlig än de två övriga valmöjligheterna. 3D I hävdade att det felaktigt uppfattat villkoren i artikel 2.2 i lagstiftningsdekret nr 544/1992 som lagenliga och att bolaget på grund av denna villfarelse hade valt alternativskatten i stället för systemet med neutral beskattning.

18 Denna ansökan om återbetalning avslogs implicit av skattemyndigheten, varför 3D I den 13 april 2004 väckte talan vid Commissione tributaria provinciale di Cremona, som i beslut av den 11 oktober 2006 ogillade talan. Som skäl härför anfördes bland annat att 3D I fritt hade valt systemet med alternativskatt och att bolaget hade beskattats för den skattemässiga skillnaden i värde, vilket skett till en mycket förmånlig skattesats i förhållande till den som skulle ha tillämpats om vinsten hade realiserats.

19 3D I överklagade detta avgörande den 5 mars 2007 till Commissione tributaria regionale di Milano. Enligt denna domstol strider artikel 2.2 i lagstiftningsdekret nr 544/1992 mot direktiv 90/434 och mot domstolens fasta praxis, enligt vilken åtgärder som hindrar fri rörlighet för kapital- och etableringsfriheten är förbjudna, eftersom artikeln föreskriver att eventuella kapitalvinster som uppkommit vid en överföring inom gemenskapen måste redovisas som en obeskattad reserv i det överlåtande bolagets balansräkning för att undgå beskattning. För att undvika en sådan oförenlighet med unionsrätten bör medlemsstaterna nämligen medge uppskov med beskattningen av kapitalvinster till dess att de verkligen realiserats, utan att uppställa villkor för detta uppskov som överdrivet begränsar nämnda grundläggande friheter.

20 Den hänskjutande domstolen beslutade mot denna bakgrund att vilandeförklara målet och att ställa följande tolkningsfråga till domstolen:

”Strider en lagstiftning i en medlemsstat – såsom artikel 2.2 i det italienska lagstiftningsdekretet [nr 544/1992] – mot artiklarna 2, 4, 8.1 och 8.2 i [direktiv 90/434], om det, i ett fall som det förevarande, föreskrivs att en överföring eller ett utbyte av aktier eller andelar medför att det överlåtande bolaget ska beskattas för den kapitalvinst som uppkommer vid denna överföring motsvarande skillnaden mellan de ursprungliga anskaffningskostnaderna för de aktier eller andelar som överförts och deras marknadsvärde, såvida inte det överlåtande bolaget redovisar den vid överföringen uppkomna kapitalvinsten som en obeskattad reserv i balansräkningen?”

Prövning av tolkningsfrågan

21 Den hänskjutande domstolen har ställt sin fråga för att få klarhet i huruvida artiklarna 2, 4, 8.1 och 8.2 i direktiv 90/434 ska tolkas så, att de i en sådan situation som den i det nationella målet utgör hinder mot att en överföring av tillgångar eller ett utbyte av aktier medför att det

överlåtande bolaget ska beskattas för den därvid uppkomna kapitalvinsten, såvida inte nämnda bolag redovisar den uppkomna kapitalvinsten som en obeskattad reserv i sin balansräkning.

22 Det är emellertid utrett att det nationella målet uteslutande avser överföring av tillgångar i den mening som avses i artikel 2 c i detta direktiv, och inte utbyte av aktier i den mening som avses i artikel 2 d i direktivet. Under dessa förhållanden ska frågan avgränsas till att endast avse överföring av tillgångar.

23 Vad gäller sådan överföring konstaterar domstolen dessutom att artikel 8 i direktiv 90/434 inte, enligt artikel 9 däri, ingår i de regler som anges vara tillämpliga på överföring av tillgångar. Enligt artikel 8 gäller vid fusion, fission eller utbyte av aktier eller andelar att tilldelningen av aktier eller andelar i det övertagande eller förvärvande bolaget till en delägare i det överlåtande eller förvärvade bolaget i utbyte mot aktier eller andelar i det senare bolaget inte i sig får leda till beskattning av inkomst, vinst eller kapitalvinst hos denne delägare. Förklaringen till att denna artikel inte är tillämplig på överföringar är att aktierna eller andelarna i det övertagande bolaget vid sådana överföringar tilldelas själva det överlåtande bolaget och inte dess delägare.

24 Den hänskjutna frågan ska därför prövas mot bakgrund av artiklarna 2, 4 och 9 i direktiv 90/434.

25 Vad särskilt gäller artikel 4.1 i direktivet innehåller denna, jämförd med artikel 9 i nämnda direktiv, bestämmelsen att överföringen av tillgångar inte ska leda till beskattning av kapitalvinst beräknad som skillnaden mellan det verkliga värdet av de tillgångar och skulder som har överförts och deras skattemässiga värde. Med skattemässigt värde avses enligt artikeln det värde som skulle ha legat till grund för beräkning av vinst eller förlust vid beskattning av inkomst, vinst eller kapitalvinst i det överlåtande bolaget om dess tillgångar eller skulder hade sålts vid tidpunkten för överföringen men oberoende av densamma. Med överförda tillgångar och skulder avses, vid en överföring av tillgångar, de verksamhetsgrenar i ett överlåtande bolag som till följd av överföringen knyts till ett permanent driftställe i det övertagande bolaget i det överlåtande bolagets medlemsstat eller blir ett sådant driftställe, och som bidrar till uppkomsten av de vinster eller förluster som beaktas vid beräkning av beskattningsunderlaget.

26 Genom detta krav på neutralitet vid beskattningen för det övertagande bolaget och det förvärvade bolaget syftar direktiv 90/434, såsom framgår av första och fjärde skälen däri, till att säkerställa att överföringar som berör bolag i olika medlemsstater inte hindras av restriktioner, olägenheter eller snedvridning som härrör från skattebestämmelserna i medlemsstaterna, och detta för att tillåta företagen att anpassa sig till den gemensamma marknadens behov, öka sin produktivitet och förbättra sin internationella konkurrensförmåga (se, för ett liknande resonemang, dom av den 17 juli 1997 i mål C-28/95, *Leur-Bloem*, REG 1997, s. I-4161, punkt 45, av den 11 december 2008 i mål C-285/07, *A.T.*, REG 2008, s. I-9329, punkt 21, och av den 20 maj 2010 i mål C-352/08, *Modehuis A. Zwijnenburg*, REU 2010, s. I-4303, punkt 38).

27 Kravet på neutralitet vid beskattningen är dock inte absolut. Enligt artikel 4.2 i direktiv 90/434, jämförd med artikel 9 däri, ska medlemsstaterna göra tillämpningen av artikel 4.1 avhängig av att det övertagande bolaget beräknar nya värdeminskningssavdrag och vinst eller förlust avseende de tillgångar och skulder som överförts enligt de regler som skulle ha tillämpats för det eller de överlåtande bolagen om överföringen av tillgångar inte hade ägt rum. I artikel 4.3 i nämnda direktiv preciseras att om det övertagande bolaget enligt lagstiftningen i det överlåtande bolagets medlemsstat har rätt att beräkna nya värdeminskningssavdrag och vinst eller förlust avseende de överförda tillgångarna och skulderna på en grund som skiljer sig från den som är angiven i artikel 4.2, ska punkt 1 i artikeln inte tillämpas på de tillgångar och skulder beträffande vilka denna möjlighet utnyttjas.

28 Som Europeiska kommissionen har påpekat är syftet med denna skyldighet för övertagande bolag som önskar åtnjuta neutralitet vid beskattningen att upprätthålla kontinuiteten vid värderingen av överförda tillgångar och skulder för beräkningen av nya avskrivningar och kapitalvinster och kapitalförluster på dessa tillgångar och skulder, att undvika att denna neutralitet leder till definitiv skattefrihet, vilket inte åsyftas i direktiv 90/434. Av fjärde och sjätte skälen i detta direktiv framgår nämligen att det system som införs genom direktivet endast innebär ett uppskov med beskattningen av kapitalvinster på de överförda tillgångarna, och att detta system, genom att förhindra att överföringen av verksamhet inte i sig leder till någon beskattning, tillvaratar de ekonomiska intressen som företräds av det överlåtande bolagets stat genom ett säkerställande av att dessa kapitalvinster beskattas när de faktiskt realiserats (se, för ett liknande resonemang, dom av den 5 juli 2007 i mål C-321/05, Kofoed, REG 2007, s. I-5795, punkt 32, samt domarna i de ovannämnda målen A.T., punkt 28, och Modehuis A. Zwijnenburg, punkt 39).

29 Direktiv 90/434 innehåller således en definition av villkoren för uppskov med beskattningen för det övertagande bolagets del av kapitalvinster som hänför sig till den överlåtna verksamheten. Däremot sägs i direktivet ingenting om villkoren för att det överlåtande bolaget ska medges uppskov med beskattningen av kapitalvinster som hänför sig till värdepapper i det övertagande bolaget, vilka utgetts som vederlag för överföringen, och direktivet nämner inte heller något om exempelvis frågan om vilket värde det överlåtande bolaget ska åsätta dessa värdepapper.

30 I motsats till vad 3D I tycks anse, följer inte härav att direktiv 90/434 innebär ett förbud för medlemsstaterna att uppställa dylika villkor. Som generaladvokaten har angett i punkterna 42 och 49 i sitt förslag till avgörande, ges medlemsstaterna tvärtom enligt direktivet ett visst handlingsutrymme som låter dem välja om de, beträffande den neutralitet vid beskattningen som gäller för det överlåtande bolaget, ska uppställa villkor för värderingen av de värdepapper som utges i vederlag, såsom att kontinuitet ska råda beträffande de skattemässiga värdena, i den mån dessa villkor inte leder till att utgivandet av dessa värdepapper vid överföringen av tillgångar i sig leder till en beskattning av de kapitalvinster som hänför sig till nämnda tillgångar.

31 Som generaladvokaten har påpekat i punkt 43 i sitt förslag till avgörande, har detta konstaterande stöd i förarbetena till direktiv 90/434 samt i den omständigheten att kommissionen vid sitt sista förslag till rådets direktiv om ändring av direktiv 90/434, av den 17 oktober 2003 (KOM(2003) 613 slutlig), liksom i sitt förslag till rådets direktiv om ett gemensamt beskattningssystem för fusion, fission och överföring av tillgångar som berör bolag i olika medlemsstater (EGT C 39, 1969, s. 1), förordade ett införande av en bestämmelse om vilket värde som ska åsättas värdepapper som erhålls som vederlag för en överförd verksamhet. Med denna bestämmelse, enligt vilken nämnda värdepapper skulle åsättas det verkliga värde som den överförda verksamheten hade omedelbart före överföringen, avsåg kommissionen att undvika den dubbelbeskattning som kan uppstå i samband med realisation av kapitalvinsterna om det övertagande bolaget värderat den överförda verksamheten i enlighet med det villkor som uppställs i artikel 4.2 i direktiv 90/434, och det överlåtande bolaget åsatt erhållna värdepapper det värde som den överförda verksamheten hade omedelbart före transaktionen. Unionslagstiftaren följde dock inte detta förslag.

32 När det gäller situationen i det nationella målet framgår det av beslutet om hänskjutande samt av vad såväl den italienska regeringen som kommissionen har anfört, att det enligt den nationella lagstiftningen var möjligt för 3D I att åsätta de värdepapper som erhöles som vederlag för överföringen det värde som den överförda verksamheten hade före transaktionen, och att därmed erhålla uppskov med beskattningen av de kapitalvinster som var hänförliga till dessa värdepapper på ett villkor som, i enlighet med vad som konstaterats i föregående punkter i förevarande dom, är förenlig med unionsrätten enligt nu rådande rättsläge.

33 Under dessa förhållanden kan det inte anses oförenligt med direktiv 90/434 att den nationella lagstiftningen ger det överlåtande bolaget en ytterligare möjlighet att åsätta nämnda värdepapper ett högre värde än det som den överförda verksamheten hade före transaktionen, och som bland annat motsvarar värdet på den kapitalvinst som realiserats vid överföringen, men samtidigt villkorar denna möjlighet av att bolaget redovisar den därvid uppkomna kapitalvinsten som en obeskattad reserv i sin balansräkning.

34 Härtill kommer att den italienska regeringen och kommissionen har anfört att det villkor som är i fråga i det nationella målet helt enkelt uppfyller de krav på bokföringen som måste följa av värderingen av aktierna och andelarna, och att beskattningen av nämnda reserv om den delas ut till delägarna i det övertagande bolaget var nödvändig inom ramen för det nationella skattesystem som gällde vid tidpunkten för omständigheterna i det nationella målet, i den mån detta system – enligt vilket delägarna beviljades ett skattetillgodohavande i samband med nämnda utdelning – ledde till en direkt skada för den italienska statskassan och en obehörig vinst för nämnda delägare samt, indirekt, för det överlåtande bolaget.

35 Mot bakgrund av det ovan redovisade ska den fråga som ställts besvaras enligt följande. Artiklarna 2, 4 och 9 i direktiv 90/434 ska tolkas så, att de i en sådan situation som den i det nationella målet inte utgör hinder för att en överföring av tillgångar medför att det överlåtande bolaget ska beskattas för den därvid uppkomna kapitalvinsten, såvida inte nämnda bolag redovisar den uppkomna kapitalvinsten som en obeskattad reserv i sin balansräkning.

Rättegångskostnader

36 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (första avdelningen) följande:

Artiklarna 2, 4 och 9 i rådets direktiv 90/434/EEG av den 23 juli 1990 om ett gemensamt beskattningssystem för fusion, fission, överföring av tillgångar och utbyte av aktier eller andelar som berör bolag i olika medlemsstater ska tolkas så, att de i en sådan situation som den i det nationella målet inte utgör hinder för att en överföring av tillgångar medför att det överlåtande bolaget ska beskattas för den därvid uppkomna kapitalvinsten, såvida inte nämnda bolag redovisar den uppkomna kapitalvinsten som en obeskattad reserv i sin balansräkning.

Underskrifter

* Rättegångsspråk: italienska.